TEPEGÖZ

(*Triops cancriformis*)

Tepegöz ergini (Üstten)

Tepegöz ergini (Alttan)

Tanımı ve Yaşayışı

- Erginlerin genel görünümü, baş kısmını ve bacaklarını da kaplayan yassı bir kalkan biçimindedir.
- Ergin zeytin grisi renkte, uzunluğu 5.0-6.5 cm'dir.
- Dişinin 11. bacak segmenti değişime uğrayarak yumurta taşıma görevini almıştır. Karında yaprak şeklinde yumurta keseleri mevcuttur.
- Ergin dişinin yumurta bırakması sıcaklığa, toprak karakterine ve çeltik tavalarına su basmasına göre değişmektedir.
- Yumurtalar portakal renginde olup, keseler içerisinde bulunur.
- Ertesi ilkbaharda tarlalara su verilince yumurtalar açılır.
- Beş larva dönemi geçirdikten sonra ergin olur.
- Senede bir veya daha fazla döl verebilir.

Zarar Şekli

- Çeltikte çimlenme devresinde Tepegözün ergin ve larvası kuvvetli mandibulaları ile taneleri taşımakta, devamlı hareket edip toprağı karıştırarak çimlenen tanelerin toprağa tutunup köklenmesine engel olmakta, çimlenmiş olanların tepelerini koparak gelişmeyi durdurup tavaların bozulmasına sebep olmaktadır.
- Bunun yanında çeltik tarlalarındaki sivrisinek larvaları ve yumurtaları ile de beslenmektedirler.
- Olgun larvalar ilkbaharda yaprak ve sürgünleri yiyerek zararlı olurlar, m^2'de 3-4 larva olduğunda tarlalarda yer yer yenik bölümler, açık hububat sıraları ve boşluklar görülür.
- Erginler hasada yakın günlerde başak tanelerini, ekimde ise toprak altındaki taneleri kemirerek zararlı olurlar.

Zararlı Olduğu Bitkiler

- Başlıca konukçusu çeltiktir.

Mücadele Yöntemleri

Kültürel Önlemler

- Çeltik tavalarının çok güzel tesviye edilmesi sonucu çimlenme devresinde su kesimi sırasında tavalarda su havuzcukları oluşmayacağından kuruda kalan zararlıyı güneş ışınları etkileyerek kısa zamanda ölümlere neden olmaktadır.

Kimyasal Mücadele

- Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.